

Роль дорадчих служб у сталому розвитку сільських територій

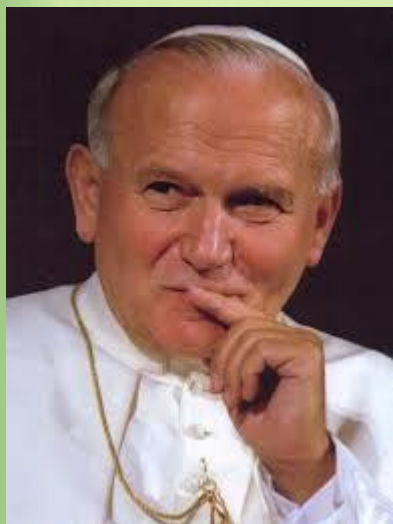
Бривко Т.В.,
віце-президент Національної асоціації
сільськогосподарських дорадчих служб України

doradukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

044 - 2 230 270

Чому система ефективного дорадництва є запорукою сталого розвитку сільських територій?

Один час вирішальним чинником виробництва була земля, потім капітал ...

Сьогодні вирішальний фактор - сама людина і його знання.

(Папа Римський Іоанн Павло II)

Чому система ефективного дорадництва є запорукою сталого розвитку сільських територій?

Досвід країн ЄС, в тому числі Німеччини, Польщі, Латвії, інших країн, наприклад, США, Канади, однозначно засвідчує: система поширення сільськогосподарських знань, консультування є важливим елементом ринкової економіки.

Її ефективне функціонування є особливо актуальним для малого та середнього сільськогосподарського бізнесу, для розвитку села загалом. Вона допомагає зменшити рівень як економічних, так і соціальних втрат.

Чому Україні потрібно мати ефективну систему дорадництва?

Відсутність якісної системи інформаційного забезпечення, особливо невеликих виробників сільськогосподарської продукції, чий внесок в обсягах сільськогосподарського виробництва вагомий, є однією із загроз продовольчої безпеки країни. Тому ця проблема потребує негайного вирішення.

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. N 1098-р
«Про схвалення Концепції формування державної системи сільськогосподарського дорадництва»

Закон України

«Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» (1)

Стаття 4. Основними завданнями дорадчої діяльності є:

- підвищення рівня знань і вдосконалення практичних навичок прибуткового ведення господарства суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у сільській місцевості, та сільського населення в умовах ринкової економіки;
- надання суб'єктам господарювання, які здійснюють діяльність у сільській місцевості, та сільському населенню дорадчих послуг з питань економіки, технологій, управління, маркетингу, обліку, податків, права, екології тощо;

Закон України

«Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» (2)

Стаття 4. Основними завданнями дорадчої діяльності є:

- надання дорадчих послуг органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування з питань підготовки та реалізації планів соціально-економічного розвитку, формування громадянського суспільства;
- поширення та впровадження у виробництво сучасних технологій, новітніх досягнень науки і техніки;

Закон України

«Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» (З)

Стаття 4. Основними завданнями дорадчої діяльності є:

- сприяння розвитку несільськогосподарського підприємництва в сільській місцевості, у тому числі сільського зеленого туризму, зайнятості сільського населення тощо;
- робота з сільською молоддю, ініціювання та реалізація молодіжних програм;
- інші завдання, визначені законом.

Цільові групи

- Суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність в сільській місцевості;
- Сільське населення;
- Органи місцевого самоврядування;
- Органи виконавчої влади.

ДОРАДА

Форми і методи дорадництва

- Навчання шляхом проведення семінарів, круглих столів, тренінгів;
- Демонстраційні покази форм і методів роботи суб'єктів господарювання;
- Дослідження соціально-економічних проблем сільської місцевості та розробка варіантів їх розв'язання;
- Інформаційне забезпечення суб'єктів господарювання.

Принципи дорадництва

- Максимальна спрямованість на запити та потреби с/г виробників та сільського населення;
- Тверда переконаність у рівності людських можливостей;
- Можливість сприяти змінам у діяльності людей та їх віра в результат;
- Взаємодія з сільськими жителями виключно на засадах переконання шляхом інформування, навчання, тобто на добровільних засадах;
- Постійна адаптація завдань дорадчих служб до потреб ринку, удосконалення методів дорадчої діяльності.

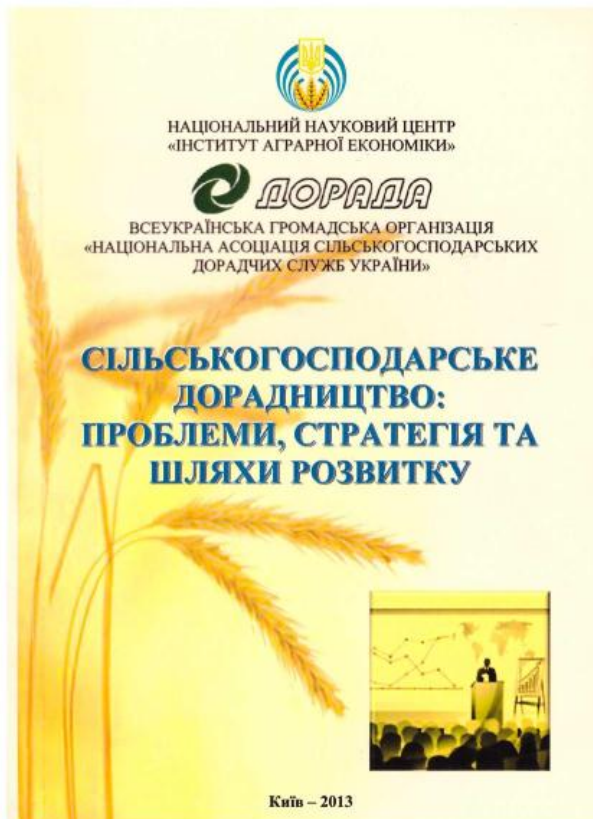
Приклади ефективних дорадчих служб в Україні

- Полтавська дорадча служба,
- Львівська дорадча служба,

- Дніпропетровська дорадча служба

Де гальмо дорадництва в Україні?

В Україні, на відміну від країн Європи, Північної Америки, немає сформованої **системи** інформаційного забезпечення та консультування, зорієнтованого на **малого** виробника сільськогосподарської продукції та сільське населення.

Де гальмо дорадництва в Україні?

- У Реєстрі сільськогосподарських дорадчих служб - 73 юридичні особи, у Реєстрі сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників – 1444 фізичні особи.
- Із 73 зареєстрованих дорадчих служб працюють одиниці.
- Як правило, активні дорадчі служби опираються у своїй діяльності на проекти міжнародної технічної допомоги. І тільки у зовсім окремих випадках на місцеві бюджети.

Де гальмо дорадництва в Україні?

- У Реєстрі сільськогосподарських дорадчих служб - 73 юридичні особи, у Реєстрі сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників – 1444 фізичні особи.
- Із 73 зареєстрованих дорадчих служб працюють одиниці.
- Як правило, активні дорадчі служби опираються у своїй діяльності на проекти міжнародної технічної допомоги. І тільки у зовсім окремих випадках на місцеві бюджети.

Де гальмо дорадництва в Україні?

- Безсистемність надання дорадчих послуг не відповідає соціально-економічним потребам суспільства, рівню розвитку сільськогосподарського виробництва та продовольчої безпеки держави.

Зазначена проблема виникла внаслідок:

- незавершеності формування мережі сільськогосподарських дорадчих служб на обласному і районному рівні з представництвами у сільських (селищних) радах;
- ненадання державної підтримки сільськогосподарській дорадчій діяльності.

Де гальмо дорадництва в Україні?

- Чому держава, як правило, була і залишається, незважаючи на власні рішення, пасивною в організації системи дорадництва?
- Чому дорадництво непривабливе для бізнесу?
- Чому не формуються кооперативні системи дорадництва?
- Дорадництво, наука та агроосвіта: чому вони так далекі?

Дорадництво - як змінити ситуацію (1)?

- Ключова роль у розвитку дорадництва належить державі - до того часу, поки малий та середній бізнес не буде міцно стояти на ногах.
- Прогнозованість політики: дорадчі служби мусять бачити перспективу. Запровадження системного підходу: тільки тоді дорадництво демонструє ефективність.
- Дорадчі послуги доступні, наближені до місця діяльності клієнтів.

Дорадництво - як змінити ситуацію (2)?

- Тісна співпраця науки, освіти та дорадництва – запорука успіху!
- Поступовий перехід відповідальності за надання дорадчих послуг на регіональний рівень
- Тема дорадництва має стати одним із пунктів підготовки державних службовців.
- Формування культури дорадництва.

Як змінити ситуацію (3)?

Завдання-мінімум - реалізація ключових норм Закону України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність»:

- У державних цільових програмах, спрямованих на розвиток сільського господарства та сільської місцевості, передбачати фінансування дорадчої діяльності в розмірі не менше 5 відсотків коштів, передбачених для цих програм.
- Органам місцевого самоврядування та місцевим державним адміністраціям відповідно до програм соціально-економічного розвитку щорічно передбачають у проектах місцевих бюджетів кошти для здійснення дорадчої діяльності.

Як змінити ситуацію (4)?

Співпраця НАСДСУ та Департаменту АПР КОДА

Розробка Програми розвитку сільського господарства та сільських територій Київської області на 2017-2019 роки (нові підходи):

- Комплексність.
- Перехід від підтримки окремих галузей до підтримки селообразуючих господарств та сільських територій в цілому.
- Фінансова підтримка з обласного бюджету!
- Індивідуальний підхід до підтримки районів, заохочення районів до співфінансування.
- Широке залучення до розробки та виконання всіх зацікавлених сторін.

Дякую за увагу!

**Бривко Т.В.,
віце-президент Національної асоціації
сільськогосподарських дорадчих служб України**

doradukraine@gmail.com

www.dorada.org.ua

044 - 2 230 270